

Standpunten DAJK

DAJK staat voor Drents Agrarisch Jongeren Kontakt. We hebben provinciaal een 450 leden en op gemeentelijk niveau hebben wij 130 leden. Dit geeft wel aan dat er veel jonge ondernemers met ambitie zijn.

De gemeente Midden-Drenthe heeft onlangs een beleidsstuk opgesteld met betrekking tot de taakstelling betreffende opwekking van energie uit duurzame bronnen zoals zon en wind.

Voor het opstellen van dit rapport heeft de gemeente verschillende bijeenkomsten georganiseerd waar het thema zon- en windenergie uitgebreid zijn behandeld met belangengroepen en bewoners. Er ligt een flinke uitdaging voor uw gemeente. In 2030 moet er 652 TJ aan duurzame energie binnen de gemeente opgewekt en gebruikt worden. Wanneer dit opgewekt moet worden door zonneparken hebben we het over 350 ha. Dit zijn minimaal 500 voetbalvelden.

Binnen uw opgave hebt u gesteld dat 200 TJ via zonnepanelen op daken gerealiseerd moet worden. Lang niet alle daken zijn geschikt voor het plaatsen van zonnepanelen naast het feit dat de kosten voor de dak eigenaar in veel gevallen niet opwegen tegen de begrote opbrengsten. Daarnaast worden dak eigenaren vaak geconfronteerd met extra verzekeringspremies en 'verplichte' ingrepen aan de constructie. Dit geldt zeker voor agrarische daken waarbij brand een reëel risico is. Dit betekent niet dat geschikte daken niet vol gelegd kunnen worden met zonnepanelen, sterker nog: dit is aan te bevelen. Het blijkt echter steeds vaker dat de opgewekte duurzame stroom bij lange na niet de benodigde duurzame stroom levert om in de buurt te komen van de door de overheid opgelegde taakstelling.

Vooralsnog is door uw gemeente de keuze gemaakt om deze doelstelling te bereiken via grootschalige zonneparken. Hiervoor is grond nodig die niet in bezit is van de gemeente of de provincie. In elk geval in onvoldoende mate beschikken de overheden over areaal aan grondposities om deze doelstelling en taakstelling te behalen.

Er zal door deze taakstelling een beroep gedaan moeten worden op grondbezitters zoals bijv. boeren die beschikken over (veel) grond.

Echter, de opvatting van een groot aandeel van de boeren is dat de grond primair bedoeld is om hun bedrijf voort te zetten. Agrarische grond voor voedselvoorziening zoals ook het standpunt van LTO luidt.

Daarnaast zijn er voor de individuele boer, welke grond ter beschikking stelt ten behoeve van het plaatsten en exploiteren van zonneparken, nogal wat fiscale consequenties die niet ten goede uitpakken voor de grondeigenaar.

Hoe gaat uw gemeente deze consequenties compenseren? Is hier beleid over en is hier überhaupt over nagedacht/kennis over?

Ten aanzien van zgn. kleine erf gebonden windmolens (bijv. EAZ molens) met een ashoogte van 15 of 18 mtr. leert de ervaring steeds vaker dat deze in windarme gebieden, zoals gebied Midden Drenthe, amper renderen.

Om optimaal te profiteren van windenergie zul je de hoogte in moeten.

Een ander alternatief zou kunnen zijn het plaatsen van enkele grote windmolens.

Een windmolen met een opgesteld vermogen van ca 5 mw kan aan duizenden huishoudens energie leveren. De benodigde grond voor het plaatsen van een windturbine staat niet in verhouding tot het aanleggen van zonneparken. Een windmolen vraagt ca 0,5 hectare grond.

Daarnaast is het een kwestie van mening wat meer afbreuk doet aan het prachtige landschap van uw gemeente. Honderden hectaren zonnevelden of enkele grote windmolens.

Een nog onderbelicht voordeel van ontwikkeling van enkele grote windmolens is de mogelijkheid om te participeren en delen in de opbrengsten.

Een coöperatieve ontwikkeling waarbij de lusten en lasten eerlijk verdeeld worden binnen uw gemeente is haalbaar bij ontwikkeling van grote windmolens met een flinke capaciteit aan opgesteld vermogen. In de praktijk zien we, bij zonneweide ontwikkeling, hier niets van ontstaan.

Gemeente Midden-Drenthe moet in totaal 652 TJ duurzame energie opwekken, daarover zijn regionale afspraken gemaakt.

Met een combinatie van grote windturbines, zonneweides, zon op dak en erf gebonden molentjes leggen we op verantwoorde wijze druk op het openbare en prachtige natuurgebied. En laten we door middel van de grote windturbines de revenuen van deze turbines terugvloeien in de eigen omgeving.

Draagvlak

Naast de technische haalbaarheid, hebben wij natuurlijk ook te maken met de acceptatie vanuit de omgeving. Naar onze mening is er eerder draagvlak voor grote windmolens dan voor honderden ha's zonneweides.

Als agrariërs en grondbezitters willen wij ons blijven inzetten voor het behalen van de duurzame energieopgave binnen deze gemeente.

Daarbij willen wij als grondbezitters zoveel als mogelijk laagfrequent geluid tegengaan waarbij hoge windturbines gunstigere uitslagen laten zien dan lagere windturbines.

Ook is de inzet dat geen enkele slagschaduw voor problemen zorgt bij woningen in de nabijheid van een molen.

Dat kan in overeenkomsten en via de vergunning worden geregeld.

Verder willen we de mogelijkheden creëren voor financiële participatie, zodat de omwonenden en ondernemers niet alleen de lasten ondervinden van de windmolens, maar ook kunnen meeprofiteren van de opbrengsten.

BIJLAGE

1.1 Vollast uren

Moderne windmolens draaien in Nederland 3.000 tot 3.500 vollast uren per jaar. Dat betekent dat een windmolen in Nederland gemiddeld 3.000 - 3.500 uur per jaar op vol vermogen draait. Op deze manier kunnen we inschatten hoeveel stroom een windmolen jaarlijks gaat opwekken. Ongeveer 10 miljoen kWh groene stroom. Zonnepanelen draaien in Nederland slechts 1.000 vollast uren per jaar. $3\text{ MW} \times 1.000 \text{ (vollast uren)} = 3 \text{ miljoen kWh}$ groene stroom. Als je met zonnepanelen evenveel stroom wil opwekken als met een windmolen, heb je veel meer vermogen nodig. Een zonne-installatie met een vermogen van 10 MW levert dus evenveel stroom als een windmolen met een vermogen van 3 MW. Zo'n installatie heeft een omvang van 10 hectare (20 voetbalvelden) of 4.000 woningen met zonnedaken. In totaal zijn dat 40.000 zonnepanelen!

1.2 De meest voor de hand liggende optie is om zonnepanelen op daken te leggen. Je gebruikt dan ruimte die eigenlijk niemand gebruikt. Je gaat dus heel efficiënt om met de ruimte die je thuis hebt. Als 4.000 Nederlandse huishoudens er voor kiezen om zonnepanelen te installeren op hun dak, zouden al die zonnepanelen bij elkaar net zo veel groene stroom opwekken als de windmolen van 3 MW.